PRO HUNGARICA COMMUNITATE

A SZLOVÁK GAZDASÁG ELEMZÉSE

GAZDASÁGI ÖSSZEFOGLALÓ

AUGUSZTUS 2026

Gazdasági összefoglaló

2026. augusztus

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló 4
Források 6
1. A világgazdaság jelenlegi alakulása 8
Bevezetés 8
A második kínai autóipari sokk erősödik 8
A kínai export gyorsul, miközben a belső piac gyengül 8
Európában gyorsan nő a kínai márkák súlya 8
A világgazdasági folyamat Szlovákia szempontjából 9
Összegzés 9
Források 9
2. Az euróövezet gazdaságának jelenlegi alakulása 10
Bevezetés 10
A második negyedévben érdemben gyorsult a növekedés 10
Németország ismét hozzájárul a régió növekedéséhez 11
Az új uniós költségvetési szabályok rugalmasabbak, de vannak gyenge pontjaik 11
A költségvetési rugalmasság és a hitelesség közötti egyensúly 11
Mit jelent mindez Szlovákia számára 11
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest 12
Összegzés 12
Források 12
3. Szlovákia gazdasági helyzete 13
Bevezetés 13
A GDP-növekedés 0,7 százalékra lassult 13
A fogyasztás támaszt ad, de a beruházás fékez 14
A júniusi kiskereskedelem javult, a vendéglátás gyenge maradt 14
A külkereskedelemben az autóipar kedvezőbb jelet adott 14
A turizmus közelít a járvány előtti csúcshoz 15
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest 15
Összegzés 16
Források 16
4. Szlovákiai infláció 17
Bevezetés 17

A harmonizált infláció 3,0 százalékra, a nemzeti mutató 3,3 százalékra lassult 17
Az élelmiszerek olcsóbbodása húzta lefelé az árszintet 18
A szolgáltatások és az importált termékek továbbra is árnyomást jeleznek 18
Az energiahatás egyelőre főként az üzemanyagokban látszik 18
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest 19
Összegzés 19
Források 19
5. Szlovákiai munkanélküliség és munkaerőpiac 20
Bevezetés 20
A foglalkoztatás négy éve nem látott negyedéves ütemben nőtt 20
A munkaerő az iparból a szolgáltatások felé mozdul 21
A munkaerőpiac továbbra is támaszt ad a fogyasztásnak 21
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest 21
Összegzés 21
Források 22
6. Hőhullámok és lakáspiac 23
Bevezetés 23
A hőhullámok már most mérhető vállalati veszteséget okoznak 23
A cégek alkalmazkodása egyelőre lassú 24
A lakásárak növekedése lassult, de továbbra is magas 24
A területi különbségek tovább nőttek 25
Összegzés 25
Források 25
7. Intézményi javaslatok és fejlesztési irányok 26
Bevezetés 26
Az IFP javaslatai 26
Az NBS javaslatai 26
A RRZ javaslatai 26
Összegzés 27
Források 28

Vezetői összefoglaló

2026 augusztusában a gazdasági kép egyszerre mutat javuló külső feltételeket és továbbra is gyenge szlovák növekedést. Az euróövezet a második negyedévben a vártnál erősebben bővült, Németország ismét pozitív növekedést mutatott, és a szlovák exportban is megjelentek kedvezőbb autóipari jelek. Ezzel szemben a hazai GDP növekedési üteme 0,7 százalékra lassult éves alapon, a beruházások továbbra is visszafogják a teljesítményt, az ipar pedig nem mutat széles körű fordulatot. A munkaerőpiac ennél kedvezőbb képet ad: a foglalkoztatás a második negyedévben több mint háromezer fővel emelkedett az előző negyedévhez képest.

A világgazdasági kockázatok között egyre fontosabb a kínai autóipar gyors külföldi terjeszkedése. Kínában a belföldi személygépkocsi-eladások az év első felében mintegy 20 százalékkal estek vissza, miközben az autóexport júniusban több mint 70 százalékkal nőtt éves összevetésben. Az Európai Unióban 2023 elején nagyjából minden ötvenedik új autó érkezett Kínából, jelenleg már körülbelül minden tizedik. Ez különösen fontos Szlovákia számára, mert a hazai ipar és export erősen kötődik az európai autógyártáshoz, miközben az európai újautó-kereslet még mindig körülbelül egynegyeddel a járvány előtti szint alatt van.

Az euróövezet gazdasága a második negyedévben éves alapon 1,0 százalékkal, az előző negyedévhez képest 0,4 százalékkal nőtt. Ez egyértelmű gyorsulás az első negyedévi 0,5 százalékos éves ütem és a negyedéves stagnálás után. Spanyolország 2,7 százalékos növekedése továbbra is kiemelkedik, de Szlovákia számára fontosabb, hogy Németország is 0,9 százalékos éves bővülést ért el. A közép-európai országok kissé lassultak, ugyanakkor Ausztriában, Csehországban és Magyarországon az ipar pozitívan járult hozzá a növekedéshez. A külső kereslet tehát augusztusra kedvezőbb lett, mint amit az év eleji adatok jeleztek.

Szlovákiában a második negyedévi reál-GDP éves növekedése 0,7 százalék, negyedéves növekedése 0,2 százalék volt. Az IFP értékelése szerint a fogyasztás támogatta a gazdaságot, miközben a beruházás maradt a fő fékező tényező. A kiskereskedelmi reálárbevétel júniusban 2,0 százalékkal nőtt éves alapon, de havi összevetésben 0,1 százalékkal csökkent, vagyis a fogyasztási javulás még nem tekinthető erős fellendülésnek. A szálláshely-szolgáltatás 13,6 százalékos éves árbevétel-növekedése továbbra is erős, a vendéglátás viszont 6,8 százalékos visszaesést mutatott.

A külkereskedelem júniusban a korábbinál kedvezőbb jelzést adott. A nominális export 8,2 százalékkal nőtt éves alapon, ezen belül a gépek és szállítóeszközök kivitele 6,1 százalékkal emelkedett. Az import 9,5 százalékkal nőtt, ezért a kereskedelmi mérleg szezonálisan igazított többlete 80 millió euróra mérséklődött. Az Egyesült Államokba irányuló export májusban a 15 százalékos általános vámok mellett is 31 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit, míg a kínai kivitel 28 százalékkal csökkent. A júniusi autóipari export javulása fontos pozitív jel, de egyetlen hónap még nem oldja meg az európai és kínai versenyből eredő szerkezeti problémákat.

Az infláció júliusban tovább lassult. Az NBS gyors harmonizált fogyasztóiár-indexe 3,0 százalékos éves inflációt jelzett, míg a később közölt nemzeti fogyasztóiár-index 3,3 százalék volt. A két mutató nem azonos módszertanú; a nemzeti indexet többek között a saját lakhatás

becsült költségének gyorsabb emelkedése húzta fel. A kedvező irány legfontosabb oka az élelmiszerek olcsóbbodása: az IFP által vizsgált széles élelmiszercsoport éves szinten 1,4 százalékkal lett olcsóbb. Ugyanakkor a szolgáltatások 4,9 százalékkal, a háztartási energia 11,1 százalékkal, az üzemanyagok pedig közel 15 százalékkal kerültek többe, mint egy évvel korábban.

Terület	Legfontosabb augusztusi jelzés	Rövid értelmezés
Világgazdaság	Kínai autóexport júniusban: több mint +70 % éves alapon.	A kínai túlkapacitás és gyenge belföldi kereslet egyre erősebben jelenik meg a külföldi piacokon.
Euróövezet	II. negyedévi GDP: +1,0 % éves; +0,4 % negyedéves alapon.	A külső környezet javult, Németország ismét növekedett.
Szlovák GDP	II. negyedév: +0,7 % éves; +0,2 % negyedéves alapon.	A fogyasztás támaszt ad, a beruházás továbbra is fékez.
Kiskereskedelem	Június: +2,0 % éves; -0,1 % havi alapon.	Éves javulás, de havi alapon inkább stagnálás.
Export	Június: +8,2 % éves; gépek és szállítóeszközök +6,1 %.	Az autóipar a májusi gyengeség után kedvezőbb jelzést adott.
Infláció	Júliusi HICP gyorsbecslés: 3,0 %; CPI: 3,3 %.	Az élelmiszerek olcsóbbodtak, a szolgáltatási és energiaár-nyomás magasabb maradt.
Munkaerőpiac	Foglalkoztatás: +0,12 % negyedéves alapon, több mint 3000 fő.	A szolgáltatások és az építőipar ellensúlyozza az ipari létszámcsökkenést.
Lakáspiac	Átlagos lakásár: 3041 EUR/m²; +9,5 % éves alapon.	A drágulás lassul, de továbbra is kétszámjegy közeli.
Klímakockázat	+1 °C nyári átlaghőmérséklet: közel -7 százalékpont bevétel a hőérzékeny ágazatokban.	Az alkalmazkodási beruházások hiánya már mérhető vállalati költséget okoz.

Terület	Legfontosabb augusztusi jelzés	Rövid értelmezés
Fiskális politika	RRZ: 61,4 % GDP-arányos bruttó adósság 2025-ben.	A magas adósság miatt a hiteles konszolidáció finanszírozási költséget is mérsékelhet.

A munkaerőpiac a gyenge GDP-növekedés ellenére ellenálló. Az NBS előzetes értékelése szerint a foglalkoztatás a második negyedévben 0,12 százalékkal, több mint háromezer fővel nőtt az első negyedévhez képest, ami négy éve a legnagyobb negyedéves bővülés. A szolgáltatások és az építőipar új munkahelyeket hozhattak létre, az iparban viszont folytatódott a létszámcsökkenés. A források arra utalnak, hogy a dolgozók egy része az iparból a szolgáltatások felé mozdul, miközben a külföldi munkavállalók beáramlása is segíti a munkaerő-kínálatot.

Az intézményi javaslatok közös pontja a hitelesség és az alkalmazkodás. Az IFP az uniós kiadási szabály kiegészítését tartja indokoltnak olyan korrekciós mechanizmussal, amely túl nagy adósság- vagy hiányeltérés esetén fokozatosan szigorítaná a nettó kiadások növekedését. Az NBS a vállalati klímaalkalmazkodásban jobb hozzáférést sürget az alkalmazkodási technológiákhoz, a hőálló termelési folyamatok beruházási támogatását és a leginkább érintett ágazatok célzott segítését emeli ki. A RRZ a magas államadósság miatt hiteles, aktív elsődlegesegyenleg-javítást, kedvező időszakokban tartalékképzést, ambiciózusabb hazai konszolidációs pályát és nagyobb költségvetési átláthatóságot tart szükségesnek.

Források

1. Inštitút finančnej politiky: Drak sa vracia (Monitor 31/2026). https://ifp.sk/drak-sa-vracia-monitor-31-2026/
2. Inštitút finančnej politiky: Eurozóna rástla napriek vojne na Blízkom východe (flash). https://ifp.sk/eurozona-rastla-napriek-vojne-na-blizkom-vychode-flash/
3. Inštitút finančnej politiky: Rozpočtový bič, ktorý neplieska. https://ifp.sk/rozpoctovy-bic-ktory-neplieska/
4. Inštitút finančnej politiky: Slovenský rast spomalil, zrýchľovanie Nemecka nám môže pomôcť (flash). https://ifp.sk/slovensky-rast-spomalil-zrychlovanie-nemecka-nam-moze-pomoct-flash/
5. Inštitút finančnej politiky: Júnový maloobchod v pozitívnych číslach (flash). https://ifp.sk/junovy-maloobchod-v-pozitivnych-cislach-flash/
6. Inštitút finančnej politiky: Júnový export s pozitívnym signálom pre slovenský automotive (flash). https://ifp.sk/junovy-export-s-pozitivnym-signalom-pre-slovensky-automotive-flash/
7. Inštitút finančnej politiky: Na hory či k vode? (Monitor 28/2026). https://ifp.sk/na-hory-ci-k-vode-monitor-28-2026/

8. Národná banka Slovenska: Lacnejšie potraviny stiahli infláciu na dvojročné minimum. https://nbs.sk/komentare/lacnejsie-potraviny-stiahli-inflaciu-na-dvojrocne-minimum/
9. Inštitút finančnej politiky: Inflácia v júli spomalila na 3,3 % (flash). https://ifp.sk/inflacia-v-juli-spomalila-na-33-flash/
10. Národná banka Slovenska: Ekonomiku drží nad vodou trh práce. https://nbs.sk/komentare/ekonomiku-drzi-nad-vodou-trh-prace/
11. Národná banka Slovenska: Slovenské firmy platia za horúčavy vysokú cenu. https://nbs.sk/aktuality/slovenske-firmy-platia-za-horucavy-vysoku-cenu/
12. Národná banka Slovenska: Rast cien bývania sa v polovici roka spomaľuje. https://nbs.sk/komentare/rast-cien-byvania-sa-v-polovici-roka-spomaluje/
13. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Vysoký dlh ako zdroj zraniteľnosti (Fiškálny priestor Slovenska). https://www.rrz.sk/vysoky-dlh-ako-zdroj-zranitelnosti-fiskalny-priestor-slovenska/
14. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Strednodobý fiškálny výhľad na roky 2026 až 2028. https://www.rrz.sk/strednodoby-fiskalny-vyhlad-na-roky-2026-az-2028-hodnotenie-vyrocnej-spravy-o-pokroku-2026/

1. A világgazdaság jelenlegi alakulása

Bevezetés

A világgazdasági környezet augusztusi értékelésében az IFP egy olyan szerkezeti változásra hívja fel a figyelmet, amely Szlovákia számára különösen fontos: a kínai autóipar gyors külföldi terjeszkedésére. A folyamatot az IFP „második kínai sokkként" írja le. A lényeg az, hogy Kína már nem elsősorban egyszerű, alacsonyabb hozzáadott értékű termékekkel növeli világpiaci jelenlétét, hanem összetett ipari termékekkel, így személygépkocsikkal és gépekkel versenyez egyre erősebben a fejlett országok termelőivel.

A második kínai autóipari sokk erősödik

Kína 2009-ben vált a világ legnagyobb személygépkocsi-gyártójává, akkor nagyjából 10 millió autót állított elő. Az IFP szerint a jelenlegi termelés ennek már csaknem a háromszorosa. A felfutást hosszú időn keresztül a gyorsan növekvő belföldi kereslet, az emelkedő életszínvonal és a jelentős állami támogatási programok együtt hajtották. A termelési kapacitások így olyan méretűvé váltak, amelyhez tartósan nagy keresletre van szükség.

A helyzet 2026-ban azért vált érzékenyebbé, mert a kínai belső autópiac lassult. Az év első felében a személygépkocsi-eladások éves alapon körülbelül 20 százalékkal, több mint kétmillió járművel estek vissza. Ebben szerepet játszott az elektrifikált járművek vásárlásához kapcsolódó adókedvezmények fokozatos visszafogása is. A már kiépített gyártókapacitás azonban nem tűnik el egyik hónapról a másikra, ezért a vállalatok erősebben fordulnak a külföldi piacok felé.

A kínai export gyorsul, miközben a belső piac gyengül

A külpiaci terjeszkedés üteme gyors. A kínai autóexport júniusban több mint 70 százalékkal nőtt az előző év azonos hónapjához képest. Az első félév egészében Kína körülbelül 1,8 millióval több autót exportált, mint egy évvel korábban. Ez arra utal, hogy a gyengébb belföldi kereslet mellett a termelők a külföldi értékesítést használják a magas kapacitáskihasználtság fenntartására.

Európában gyorsan nő a kínai márkák súlya

Az európai piacra gyakorolt hatás már a regisztrációs adatokban is látható. 2023 elején hozzávetőleg minden ötvenedik újonnan regisztrált személyautó érkezett Kínából, jelenleg már körülbelül minden tizedik. A Kínából származó személyautó-import májusban 94 százalékkal nőtt éves alapon, az év első öt hónapjában pedig 65 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakát.

A szerkezet különösen fontos: tíz Kínából behozott autóból kilenc alternatív hajtású, vagyis hibrid vagy elektromos. Az Európai Unióban az alternatív hajtású járművek súlya három év alatt körülbelül az új regisztrációk feléről közel háromnegyedére emelkedett. A kínai gyártók tehát olyan szegmensben növekednek a leggyorsabban, amelynek piaci súlya is gyorsan nő.

A világgazdasági folyamat Szlovákia szempontjából

Szlovákia szempontjából a második kínai sokk közvetett, de erős kockázat. A hazai gyárak jelentős része európai és globális márkák termelési rendszerébe illeszkedik. Ha ezek a márkák Európában piaci részesedést veszítenek, a termelési volumenre, a beszállítói megrendelésekre és a beruházási döntésekre is nyomás kerülhet. A kockázat nem csak a kész autókat gyártó üzemeket érinti, hanem az alkatrész-, elektronikai, fémipari és logisztikai cégeket is.

Összegzés

A jelenlegi világgazdasági folyamatok közül Szlovákia számára az egyik legfontosabb a kínai autóipar második exporthulláma. A kínai belső kereslet gyengülése és a magas termelőkapacitás egyszerre ösztönzi a külpiaci terjeszkedést, miközben Európában gyorsan nő az elektromos és hibrid autók aránya. A kínai gyártók éppen ebben a szegmensben erősek.

A kockázat lényege nem az, hogy a szlovák autóipar rövid időn belül eltűnne, hanem az, hogy a verseny tartósan erősebb lesz egy eleve gyengébb európai autópiacon. A hazai gazdaság számára ezért a következő időszak teljesítménye egyre inkább a termelékenységtől, a technológiai alkalmazkodástól és az európai gyártók piaci pozíciójától függ.

Források

1. Inštitút finančnej politiky: Drak sa vracia (Monitor 31/2026). https://ifp.sk/drak-sa-vracia-monitor-31-2026/

2. Az euróövezet gazdaságának jelenlegi alakulása

Bevezetés

Az euróövezet 2026 második negyedévében kedvezőbb teljesítményt mutatott, mint amit a közel-keleti konfliktus és az év eleji gyenge ipari adatok alapján várni lehetett. A gyorsbecslés szerint a monetáris unió gazdasága éves alapon 1,0 százalékkal, az előző negyedévhez képest 0,4 százalékkal nőtt. Az első negyedévben az éves növekedés még 0,5 százalék, a negyedéves változás pedig gyakorlatilag nulla volt. A gyorsulás ezért érdemi, még akkor is, ha az 1 százalék körüli éves növekedés hosszabb távon továbbra sem számít erős konjunktúrának.

A második negyedévben érdemben gyorsult a növekedés

Az euróövezet éves GDP-növekedése 0,5 százalékról 1,0 százalékra gyorsult. Negyedéves alapon a stagnálást 0,4 százalékos bővülés váltotta fel. Az Európai Unió egésze még valamivel jobb eredményt ért el: éves alapon 1,2, negyedéves alapon 0,5 százalékkal nőtt. A gyorsulás azért figyelemre méltó, mert a negyedév során a közel-keleti konfliktus eszkalációja emelte az energia- és bizonytalansági kockázatokat.

Mutató / ország	II. negyedévi adat	Értelmezés
Euróövezet GDP	+1,0 % éves; +0,4 % negyedéves	Az első negyedévhez képest egyértelmű gyorsulás.
Euróövezet, I. negyedév	+0,5 % éves; 0,0 % körüli negyedéves	Gyenge kiindulópont, amelyhez képest a második negyedév javult.
Európai Unió GDP	+1,2 % éves; +0,5 % negyedéves	Az EU egésze kissé gyorsabban nőtt a monetáris uniónál.
Spanyolország	+2,7 % éves	Negyedik negyedéve tartósan erős növekedés.
Németország	+0,9 % éves	A korábbi stagnálás után fontos pozitív fordulat a régió számára.
Ausztria és Magyarország	Éves dinamika -0,1 százalékponttal lassult	Mérsékelt lassulás, ipari pozitív hozzájárulással.
Csehország	Éves dinamika -0,2 százalékponttal lassult	A régió lassult, de az ipar itt is támogatta a növekedést.

Németország ismét hozzájárul a régió növekedéséhez

Szlovákia számára a német adat a legfontosabb euróövezeti részlet. Németország a második negyedévben 0,9 százalékos éves növekedést ért el. Az IFP értékelése szerint ezzel a nagy tagállamok közötti növekedési szerkezet kezd normalizálódni a hosszabb német stagnálás után. Ez nem jelenti azt, hogy a német ipar strukturális problémái megoldódtak, de a szlovák export szempontjából már a stagnálásból való kilépés is kedvező változás.

A Szlovákiával szomszédos közép-európai országokban a növekedés valamelyest lassult. Ausztria és Magyarország éves GDP-dinamikája 0,1 százalékponttal, Csehországé 0,2 százalékponttal mérséklődött az előző negyedévhez képest. Ugyanakkor mindhárom gazdaságban az ipar pozitívan járult hozzá az éves növekedéshez. Ez a részlet a szlovák beszállítók számára fontosabb lehet, mint önmagában a régiós GDP lassulása, mert a hazai ipar közvetlenül a környező országok termelési láncaihoz kapcsolódik.

Az új uniós költségvetési szabályok rugalmasabbak, de vannak gyenge pontjaik

Az uniós fiskális keret 2024-es reformja lényegesen egyszerűbbé tette a költségvetési szabályokat. A központi, kötelező mutató a nettó kiadások növekedése lett. Az egyes országok számára négy-hét éves kiadási pályát határoznak meg. A megközelítés előnye, hogy a kormányok előre látható keretet kapnak, és nem kell minden kisebb éves eltérésre rövid távú kiigazítással reagálniuk.

Ha a kiadási plafon változatlan marad, de a bevételek a gyengébb növekedés miatt alacsonyabbak, a tényleges hiány és adósság tartósan a tervezettnél magasabb lehet. A probléma már több túlzottdeficit-eljárás alatt álló országban látszik. Az IFP szerint az ilyen országok átlagos hiánya már körülbelül a GDP 5 százaléka, miközben a szabályok formális teljesítése nem mindenütt hoz tényleges hiánycsökkenést.

A költségvetési rugalmasság és a hitelesség közötti egyensúly

Az IFP konkrét fejlesztési irányként egy korrekciós mechanizmus beépítését veti fel. Ennek lényege az lenne, hogy ha egy ország a hiány vagy az adósság csökkentésében tartósan túl nagy lemaradást halmoz fel, a korábban megengedett nettó kiadásnövekedési ütemet fokozatosan szigorítsák. Ez nem az eredeti, minden helyzetben azonnali megszorítást előíró rendszerhez való visszatérést jelentené, hanem egy biztonsági szelepet a túl laza pálya korrigálására.

Mit jelent mindez Szlovákia számára

Szlovákia rövid távon két irányból kap üzenetet az euróövezetből. A növekedési oldal kedvezőbb: Németország és az euróövezet gyorsulása javíthatja az ipari megrendeléseket és az exportot. A fiskális oldal viszont kevésbé megnyugtató. Ha Európában tartósan magas marad a hiány és adósság, a kamatkörnyezet, a kockázati felárak és a költségvetési mozgástér is szűkebb maradhat.

Szlovákia saját magas államadóssága miatt különösen nem támaszkodhat arra, hogy az uniós szabályok formális teljesítése önmagában elegendő. Az euróövezeti növekedés javulása időt adhat a kiigazításra, de nem helyettesíti azt. A külső konjunktúra kedvezőbbé válása éppen arra adhat lehetőséget, hogy a fiskális konszolidáció kiszámíthatóbb és kevésbé kényszerű környezetben történjen.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A júliusi összefoglaló az euróövezet rövid távú üzleti felméréseire támaszkodva már javuló vállalati aktivitást jelzett. Augusztusra ezt a javulást a tényleges GDP-gyorsbecslés is megerősítette: az éves növekedés 0,5 százalékról 1,0 százalékra gyorsult, a negyedéves stagnálást pedig 0,4 százalékos bővülés váltotta fel. A német gazdaság 0,9 százalékos éves növekedése különösen fontos új információ.

Összegzés

Az euróövezet második negyedévi teljesítménye kedvező meglepetés. A növekedés gyorsult, Németország ismét bővült, és a közép-európai ipar több országban pozitívan járult hozzá a GDP-hez. Szlovákia számára ez javuló külső keresleti környezetet jelent, bár a növekedési ütem továbbra sem olyan magas, hogy önmagában erős hazai fellendülést biztosítson.

A fiskális keret ugyanakkor figyelmeztető jel. A rugalmasabb szabályok gazdaságilag indokoltak, ha elkerülik a válság idején végrehajtott túl gyors megszorítást. A rugalmasság azonban csak akkor fenntartható, ha a rendszer képes korrigálni a tartós adósság- és hiányeltéréseket. Az IFP ennek érdekében egy fokozatos korrekciós mechanizmust tartana indokoltnak.

Források

1. Inštitút finančnej politiky: Eurozóna rástla napriek vojne na Blízkom východe (flash). https://ifp.sk/eurozona-rastla-napriek-vojne-na-blizkom-vychode-flash/
2. Inštitút finančnej politiky: Rozpočtový bič, ktorý neplieska. https://ifp.sk/rozpoctovy-bic-ktory-neplieska/

3. Szlovákia gazdasági helyzete

Bevezetés

A szlovák gazdaság 2026 második negyedévében tovább lassult, de a részletes havi adatok nem egyformán gyengék. A GDP éves növekedése 0,7 százalékra mérséklődött, miközben a kiskereskedelem, a szálláshely-szolgáltatás és a júniusi export több kedvező jelet adott. Az összképet elsősorban a beruházások gyengesége és az ipar tartós versenyképességi problémái húzzák lefelé.

A GDP-növekedés 0,7 százalékra lassult

A reál-GDP a második negyedévben 0,7 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest és 0,2 százalékkal az első negyedévhez képest. Az éves ütem fokozatos lassulást mutat: 2025 utolsó negyedévében még 1,0 százalék, 2026 első negyedévében 0,9 százalék volt. Az IFP szerint a második negyedévi eredmény a júniusi prognózisnál is kissé gyengébb lett.

Mutató	Aktuális adat	Rövid értelmezés
Reál-GDP, II. negyedév	+0,7 % éves; +0,2 % negyedéves	Az éves növekedés tovább lassult.
Reál-GDP, I. negyedév	+0,9 % éves	A második negyedév 0,2 százalékponttal gyengébb.
Reál-GDP, 2025 IV. negyedév	+1,0 % éves	A lassulás több negyedéve tart.
Kiskereskedelem, II. negyedév	+0,9 % éves	A fogyasztás hozzájárulhatott a GDP növekedéséhez.
Autóipari reálárbevétel, II. negyedév	-3,2 % éves	A júniusi javulás ellenére a negyedév egésze gyenge maradt.
Foglalkoztatás	0,0 % éves; +0,1 % negyedéves	A munkaerőpiac a gyenge növekedéshez képest stabil.
Beruházás	Az IFP szerint a növekedés fő fékező tényezője	A magánszektorban a bizonytalanság és a lassú növekedés visszafogja az aktivitást.

A Statisztikai Hivatal első jelzései alapján a fogyasztás támogatta a gazdasági aktivitást, a beruházás viszont továbbra is fékezett. A magánberuházásokat egyszerre terheli a bizonytalan

külső környezet, a lassú hazai növekedés és a vállalatok óvatosabb jövőképe. Ez különösen kedvezőtlen, mert a beruházási gyengeség nemcsak a jelenlegi keresletet csökkenti, hanem a későbbi termelékenységi és kapacitásnövekedést is korlátozhatja.

A fogyasztás támaszt ad, de a beruházás fékez

A második negyedévi fogyasztási kép óvatosan kedvező. A kiskereskedelmi reálárbevétel a negyedév egészében 0,9 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakát. A munkaerőpiac stabilitása, a lassuló infláció és a nominális bérek emelkedése segítheti a háztartások vásárlóerejét. A konszolidáció ugyanakkor továbbra is visszafogja a rendelkezésre álló jövedelmet, ezért a fogyasztási növekedés nem tekinthető erősnek.

A júniusi kiskereskedelem javult, a vendéglátás gyenge maradt

A kiskereskedelmi reálárbevétel júniusban 2,0 százalékkal nőtt éves alapon. Havi összevetésben, szezonális igazítás után viszont 0,1 százalékkal csökkent. Ez azt jelzi, hogy az éves adat javulása részben bázishatásból és egyes termékkategóriák erősebb teljesítményéből fakadt, miközben a teljes havi forgalom lényegében nem mozdult.

A szakosodott üzletek – ideértve a drogériákat, gyógyszertárakat, textil- és cipőüzleteket – 4,6 százalékos éves növekedést értek el. A számítógépeket és információs-kommunikációs eszközöket értékesítő üzletek forgalma 25,3 százalékkal, a bútor-, elektronikai és barkácsüzleteké 7,5 százalékkal nőtt. Ezzel szemben az internetes értékesítés 6,8 százalékkal, a szupermarketek reálforgalma 0,4 százalékkal csökkent.

A külkereskedelemben az autóipar kedvezőbb jelet adott

A júniusi külkereskedelmi adat a hónap egyik legerősebb pozitív meglepetése. A szlovák áruexport nominális értéke 8,2 százalékkal nőtt éves alapon, ami 2026 eddigi legmagasabb éves növekedési üteme volt. Havi alapon ugyanakkor 0,2 százalékos csökkenést mértek. Az éves javulás legfontosabb eleme, hogy a gépek és szállítóeszközök kivitele 6,1 százalékkal nőtt, vagyis a májusi visszaesés után az autóipari és gépipari export ismét pozitív hozzájárulást adott.

További erős növekedést mutatott az ásványi tüzelőanyagok és energia kivitele, amely 33,4 százalékkal emelkedett. Ebben szerepet játszhatott a Barátság kőolajvezetéken keresztüli szállítás újraindulása és a villamosenergia-export. A vegyipari és kapcsolódó termékek exportja 38,3 százalékkal, az anyag szerint csoportosított feldolgozott termékek – köztük a fémek – kivitele 6,7 százalékkal nőtt.

Az import még az exportnál is gyorsabban, 9,5 százalékkal nőtt éves alapon, és havi szinten 2,8 százalékkal emelkedett. Emiatt a szezonálisan igazított kereskedelmi többlet 80 millió euró volt; kiigazítás nélkül 373 millió eurós többlet keletkezett. A magasabb import egy része készletfeltöltéshez és termelési inputokhoz is kapcsolódhat, ezért önmagában nem feltétlenül negatív, de rövid távon csökkenti a nettó export GDP-hozzájárulását.

Havi / ágazati mutató	Júniusi változás	Értelmezés
Kiskereskedelem összesen	+2,0 % éves; -0,1 % havi	Éves növekedés, havi stagnálásközeli kép.
Szakosodott üzletek	+4,6 % éves	Stabil pozitív hozzájárulás.
PC és IKT üzletek	+25,3 % éves	Kiemelkedően erős, de kis súlyú részpiac.
Online értékesítés	-6,8 % éves	A korábbi magas bázis és a kereslet átrendeződése is szerepet játszhat.
Éttermek	-6,8 % éves; -1,8 % havi	A vendéglátás továbbra is gyenge.
Szálláshely-szolgáltatás	+13,6 % éves; -0,4 % havi	A turizmus erős, de havi alapon enyhén lassult.
Export összesen	+8,2 % éves; -0,2 % havi	Az éves növekedés erősen gyorsult.
Gépek és szállítóeszközök exportja	+6,1 % éves	Pozitív jel a szlovák autóipar számára.
Import összesen	+9,5 % éves; +2,8 % havi	A behozatal az exportnál gyorsabban nőtt.
Kereskedelmi mérleg	+80 millió EUR szezonálisan igazítva	Többlet maradt, de kisebb a májusi szintnél.

A turizmus közelít a járvány előtti csúcshoz

A turizmus hosszabb távú képe kedvező. 2025-ben több mint hatmillió vendég használta a szlovák szálláshelyeket, ami több mint 40 százalékos növekedés tíz év alatt. 2026 első negyedévében a vendégszám további 9 százalékkal nőtt éves alapon. A teljes vendégforgalom ugyan még kissé elmarad a 2019-es rekordtól, de a szektor közel került a járvány előtti csúcshoz.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A legfontosabb változás a növekedési ütem további lassulása: az első negyedévi 0,9 százalékos éves GDP-bővülést a második negyedévben 0,7 százalék követte. Ugyanakkor a havi ágazati adatok több ponton javultak. A kiskereskedelem éves növekedése a májusi 0,9

százalékról júniusban 2,0 százalékra gyorsult, bár havi alapon továbbra is stagnálásközeli maradt.

A külkereskedelem változása még látványosabb. A májusi export 2,3 százalékos éves növekedése júniusban 8,2 százalékra gyorsult, a gépek és szállítóeszközök kivitele pedig a májusi 2,4 százalékos visszaesés után 6,1 százalékos növekedést mutatott. Ez egyértelműen kedvezőbb autóipari jel. A kereskedelmi mérleg szezonálisan igazított többlete viszont a májusi mintegy 346 millió euróról júniusban 80 millió euróra csökkent, mert az import gyorsan emelkedett.

A turizmuson belül a szálláshely-szolgáltatás éves növekedése a májusi 19,7 százalékról 13,6 százalékra lassult, de továbbra is kétszámjegyű maradt. Az éttermek helyzete viszont romlott: a májusi 3 százalékos éves visszaesést júniusban 6,8 százalékos csökkenés követte. Az összkép ezért a múlt hónaphoz képest nem egyszerűen jobb vagy rosszabb: a GDP gyengébb, miközben több havi kereskedelmi és fogyasztási adat kedvezőbb.

Összegzés

Szlovákia gazdasága továbbra is alacsony növekedési pályán van. A 0,7 százalékos éves GDP-bővülés azt mutatja, hogy a fogyasztás önmagában nem tudja ellensúlyozni a beruházások és az ipar gyengeségét. A munkaerőpiac stabilitása és az infláció lassulása ugyanakkor megakadályozza, hogy a belső kereslet erősebben visszaessen.

Források

1. Inštitút finančnej politiky: Slovenský rast spomalil, zrýchľovanie Nemecka nám môže pomôcť (flash). https://ifp.sk/slovensky-rast-spomalil-zrychlovanie-nemecka-nam-moze-pomoct-flash/
2. Inštitút finančnej politiky: Júnový maloobchod v pozitívnych číslach (flash). https://ifp.sk/junovy-maloobchod-v-pozitivnych-cislach-flash/
3. Inštitút finančnej politiky: Júnový export s pozitívnym signálom pre slovenský automotive (flash). https://ifp.sk/junovy-export-s-pozitivnym-signalom-pre-slovensky-automotive-flash/
4. Inštitút finančnej politiky: Na hory či k vode? (Monitor 28/2026). https://ifp.sk/na-hory-ci-k-vode-monitor-28-2026/

4. Szlovákiai infláció

Bevezetés

A szlovák infláció júliusban tovább lassult, de az adat értelmezésénél fontos megkülönböztetni a harmonizált fogyasztóiár-indexet és a nemzeti fogyasztóiár-indexet. Az NBS július végi gyorsbecslése a harmonizált index alapján 3,0 százalékos éves inflációt jelzett, míg az IFP által később értékelt nemzeti fogyasztóiár-index 3,3 százalék volt. A két érték nem ellentmondás: eltér a lefedettségük és módszertanuk, különösen a lakhatási költségek kezelése.

A harmonizált infláció 3,0 százalékra, a nemzeti mutató 3,3 százalékra lassult

Az NBS gyorsbecslése szerint a harmonizált fogyasztóiár-index éves növekedése a júniusi 3,5 százalékról júliusban 3,0 százalékra mérséklődött, ami két éve a legalacsonyabb érték. Havi alapon az árszint 0,1 százalékkal csökkent, egymás után a második hónapban. Az NBS szerint ilyen két egymást követő havi árcsökkenés legutóbb 2018 végén fordult elő.

A később közölt nemzeti fogyasztóiár-index júliusban 3,3 százalékos éves drágulást mutatott, szemben a júniusi 3,5 százalékkal. Havi alapon ez a mutató 0,1 százalékos áremelkedést jelzett. A különbség fő oka az IFP értékelése szerint a saját lakhatás becsült költségének, az úgynevezett imputált lakbérnek az erősebb növekedése, valamint a szolgáltatások vártnál magasabb áremelkedése.

Inflációs mutató	Júliusi adat	Értelmezés
Harmonizált fogyasztóiár-index (HICP), gyorsbecslés	3,0 % éves; -0,1 % havi	Kétéves mélypont, a júniusi 3,5 %-ról lassult.
Nemzeti fogyasztóiár-index (CPI)	3,3 % éves; +0,1 % havi	A lakhatási költségek és szolgáltatások miatt magasabb a HICP-nél.
Maginfláció, NBS HICP-megközelítés	3,5 % éves	Csak nagyon kis mértékben lassult júniushoz képest.
Élelmiszerek, széles CPI-csoport	-1,4 % éves	A fő infláció lassulásának legfontosabb oka.
Szolgáltatások	+4,9 % éves	A korábbi lassulás júliusban átmenetileg megállt.

Inflációs mutató	Júliusi adat	Értelmezés
Áruk	+2,4 % éves	Az importárak emelkedése fokozatosan erősíti a drágulást.
Háztartási energia	+11,1 % éves	Továbbra is magas éves növekedés.
Üzemanyag	Közel +15 % éves	A közel-keleti ellátási és olajpiaci feszültség már látható.
Imputált lakbér	+3,8 % éves	A nemzeti CPI-t a HICP-nél jobban felfelé húzza.

Az élelmiszerek olcsóbbodása húzta lefelé az árszintet

Az élelmiszerárak júliusban a vártnál is kedvezőbben alakultak. Az IFP által használt széles csoport – élelmiszerek, alkoholmentes italok, alkohol és dohány – éves alapon 1,4 százalékkal lett olcsóbb. Havi alapon az élelmiszerárak már második hónapja csökkentek. A legtöbb kategóriában mérséklődés történt, különösen a gyümölcs, a zöldség, valamint az olajok és zsírok esetében.

A szolgáltatások és az importált termékek továbbra is árnyomást jeleznek

A maginfláció az NBS harmonizált megközelítésében 3,5 százalék volt, vagyis csak alig csökkent. A jegybank szerint a szolgáltatások árnövekedését a gyenge háztartási kereslet fokozatosan fékezi, de az importált hétköznapi termékek drágulása közben gyorsul a növekvő behozatali árak miatt. A két hatás az év hátralévő részében részben ellensúlyozhatja egymást.

Az energiahatás egyelőre főként az üzemanyagokban látszik

A közel-keleti konfliktus energiapiaci hatása júliusra egyértelműbben megjelent az üzemanyagokban. A nemzeti indexben az üzemanyagok ára közel 15 százalékkal, a háztartási energia ára 11,1 százalékkal volt magasabb az egy évvel korábbinál. Az NBS gyorsbecslése még azt jelezte, hogy a hónap végén megfigyelhető éles üzemanyagár-emelkedés csak részben kerülhetett be az előzetes adatba.

Az NBS augusztusra a harmonizált fő infláció enyhe gyorsulását, 3,2 százalék körüli értéket vár. A bank szerint a gyümölcs- és zöldségárak korábbi szokatlanul erős csökkenésének hatása kifut, miközben a magasabb importárak egyre jobban megjelenhetnek. A 2026-os éves átlagos inflációt 3,6–3,7 százalék körülire teszi.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A júliusi összefoglaló a júniusi 3,5 százalékos harmonizált inflációt emelte ki. A mostani NBS-gyorsbecslés ezt júliusra 3,0 százalékra viszi le, vagyis fél százalékpontos havi lassulást mutat éves összevetésben. A nemzeti fogyasztóiár-index ennél magasabb, 3,3 százalék, de ez is lassulás a júniusi 3,5 százalékhoz képest.

A legfontosabb szerkezeti változás az élelmiszerárak további esése. A múlt havi összefoglalóban az élelmiszer-jellegű csoport már nagyon alacsony, de még pozitív éves árváltozást mutatott; júliusban a nemzeti index széles élelmiszercsoportja már 1,4 százalékos éves árcsökkenést jelzett. Ezzel szemben a szolgáltatási infláció lassulása átmenetileg megtorpant, és az üzemanyagok éves drágulása ismét erősen gyorsult.

Összegzés

A júliusi inflációs kép összességében kedvezőbb, mint egy hónappal korábban. A harmonizált fő mutató kétéves mélypontra süllyedt, az élelmiszerek olcsóbbodtak, és a szélesebb inflációs sokk egyelőre nem terjedt át a fogyasztói kosár egészére. Ez támogatja a háztartások reáljövedelmét és fogyasztását.

Források

1. Národná banka Slovenska: Lacnejšie potraviny stiahli infláciu na dvojročné minimum. https://nbs.sk/komentare/lacnejsie-potraviny-stiahli-inflaciu-na-dvojrocne-minimum/
2. Inštitút finančnej politiky: Inflácia v júli spomalila na 3,3 % (flash). https://ifp.sk/inflacia-v-juli-spomalila-na-33-flash/

5. Szlovákiai munkanélküliség és munkaerőpiac

Bevezetés

Ebben a fejezetben a munkaerőpiac állapotát elsősorban a foglalkoztatás, az ágazati munkaerőmozgás és a külföldi munkavállalók szerepe alapján lehet értékelni. A fő üzenet az, hogy a munkaerőpiac a gyenge gazdasági növekedés ellenére a vártnál erősebb maradt.

A foglalkoztatás négy éve nem látott negyedéves ütemben nőtt

Az NBS előzetes adatai szerint a foglalkoztatás a második negyedévben 0,12 százalékkal nőtt az előző negyedévhez képest, ami több mint háromezer új foglalkoztatottnak felel meg. Ez a leggyorsabb negyedéves növekedés az elmúlt négy évben. A jegybank saját nyári előrejelzése még arra számított, hogy a gazdaság a második negyedévben nem hoz létre új munkahelyeket, ezért az adat pozitív meglepetés.

Munkaerőpiaci mutató	II. negyedévi jelzés	Értelmezés
Foglalkoztatás, negyedéves alapon	+0,12 %; több mint 3000 fő	Négy éve a legerősebb negyedéves növekedés.
Foglalkoztatás, éves alapon	Lényegében változatlan	A munkaerőpiac stabil, de nem erős konjunktúrájú.
Szolgáltatások	Pozitív hozzájárulás	A munkaerő egy része az iparból a szolgáltatások felé mozdul.
Építőipar	Pozitív hozzájárulás	A beruházási és építési aktivitás egyes részei munkaerőt szívnak fel.
Ipar	A legnagyobb létszámcsökkenés	A versenyképességi és keresleti problémák a foglalkoztatásban is látszanak.
Önálló vállalkozók	Jelentős csökkenés a havi adatokban	Az alkalmazotti létszám emelkedése részben ellensúlyozza.
Külföldi munkavállalók	További beáramlás	A vállalatok munkaerő-kínálatát továbbra is támogatja.

Éves összevetésben ugyanakkor a foglalkoztatás lényegében nem változott. Ez jól illeszkedik a gyenge GDP-növekedéshez: nem beszélhetünk erős munkaerőpiaci fellendülésről, de az összesített foglalkoztatás sem esik. A szlovák gazdaság munkaerőpiaca tehát egyelőre inkább stabilizáló tényező, mint növekedési motor.

A munkaerő az iparból a szolgáltatások felé mozdul

A havi ágazati adatok alapján a foglalkoztatás növekedéséhez elsősorban a szolgáltatások és az építőipar járulhatott hozzá. Az iparban ezzel szemben volt a legnagyobb visszaesés. Az NBS ezt egy hosszabb folyamat részeként értelmezi: a dolgozók fokozatosan az ipari ágazatokból a szolgáltatások felé mozdulnak.

A munkaerőpiac továbbra is támaszt ad a fogyasztásnak

Az NBS szerint a háztartási fogyasztás második negyedévi javulásához a munkaerőpiac kedvező alakulása is hozzájárulhatott. A foglalkoztatás növekedése és az állásbiztonság önmagában nem semlegesíti a költségvetési konszolidáció terheit, de mérsékli annak hatását. Ez részben magyarázhatja, hogy a kiskereskedelem éves alapon növekedni tudott.

A fő kockázat az ipar tartós gyengesége. Ha az ipari létszámcsökkenés hosszabb ideig fennmarad, a szolgáltatások nem feltétlenül tudják ugyanazokat a készségeket és bérszinteket teljes egészében felszívni. A mostani adatok alapján azonban országos munkaerőpiaci törés még nem látszik. A második negyedéves foglalkoztatási meglepetés éppen azt mutatja, hogy az alkalmazkodás egyelőre működik.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A júliusi összefoglaló még a júniusi regisztrált munkanélküliségi adatot és a tömeges elbocsátások kockázatát emelte ki. Az augusztusi források ezzel szemben már a teljes második negyedévi foglalkoztatásra adnak új információt. Az új adat kedvezőbb: a foglalkoztatás több mint háromezer fővel emelkedett negyedéves alapon, és ez négy éve a legerősebb növekedés.

A szerkezeti kockázat ugyanakkor nem tűnt el. A múlt havi összefoglalóban az ipari foglalkoztatás csökkenése már látható volt, és az augusztusi NBS-anyag ezt megerősíti. Az újdonság az, hogy a szolgáltatások, az építőipar és a külföldi munkaerő egyelőre elegendő ellensúlyt biztosítottak ahhoz, hogy az összes foglalkoztatás növekedjen.

Összegzés

A szlovák munkaerőpiac a második negyedévben ellenállóbb volt, mint amit a gyenge GDP és ipari teljesítmény alapján várni lehetett. A foglalkoztatás növekedett, a szolgáltatások és az építőipar munkaerőt szívott fel, és a külföldi munkavállalók beáramlása is folytatódott. Ez rövid távon fontos támasz a háztartások fogyasztásának.

A stabilitás mögött azonban ágazati átrendeződés zajlik. Az ipar veszít munkahelyeket, miközben a szolgáltatások súlya nő. A következő időszakban az lesz a fő kérdés, hogy az

euróövezeti és német növekedés javulása vissza tudja-e fordítani az ipari létszámcsökkenést, vagy a munkaerő szerkezeti áthelyeződése tovább folytatódik.

Források

1. Národná banka Slovenska: Ekonomiku drží nad vodou trh práce. https://nbs.sk/komentare/ekonomiku-drzi-nad-vodou-trh-prace/
2. Inštitút finančnej politiky: Slovenský rast spomalil, zrýchľovanie Nemecka nám môže pomôcť (flash). https://ifp.sk/slovensky-rast-spomalil-zrychlovanie-nemecka-nam-moze-pomoct-flash/

6. Hőhullámok és lakáspiac

Bevezetés

Ebben a fejezetben két forrás kerül feldolgozásra. Az első a szélsőséges nyári hőmérséklet vállalati teljesítményre gyakorolt hatását méri. A második a lakáspiac 2026 második negyedévi áralakulását mutatja be. Közös bennük, hogy a teljes gazdasági átlag mögött nagy ágazati és területi különbségeket tárnak fel.

A hőhullámok már most mérhető vállalati veszteséget okoznak

Az NBS kutatása a szlovák vállalatok 2013 és 2023 közötti pénzügyi adatait kapcsolta össze részletes meteorológiai információkkal. Az eredmény szerint a hőre érzékeny ágazatokban az átlagos nyári hőmérséklet egy Celsius-fokos emelkedése közel hét százalékponttal csökkenti a vállalati bevételeket. Az NBS szemléltető példája szerint egymillió euró árbevételnél ez körülbelül 70 ezer eurós veszteséget jelent.

Hőhullámokkal kapcsolatos mutató	NBS-eredmény	Gazdasági jelentőség
Vizsgált időszak	2013–2023	Hosszabb vállalati és meteorológiai idősor alapján készült elemzés.
Érzékeny ágazatok	Mezőgazdaság, építőipar, feldolgozóipar, szállítás	Együtt a szlovák hozzáadott érték kb. 40 %-át adják.
+1 °C átlagos nyári hőmérséklet	Közel -7 százalékpont vállalati bevétel	A veszteség gazdaságilag érdemi, nem csupán kényelmi probléma.
Egymillió eurós árbevétel példája	Kb. 70 ezer euró kiesés	Jól érzékelteti a vállalati nagyságrendet.
Vállalati reakció	Kevés cég ruház be alkalmazkodásba	Gyakoribb a költségcsökkentés és a rövid távú hitelfelvétel.
Fő alkalmazkodási irány	Hűtés, korszerű technológia, hőálló termelési folyamat	A korai beruházás csökkentheti a későbbi termelékenységi veszteséget.

A leginkább érintett ágazatok a mezőgazdaság, az építőipar, a feldolgozóipar és a szállítás. Ezek együtt a szlovák gazdaság hozzáadott értékének körülbelül 40 százalékát adják, ezért a

hőstressz nem tekinthető marginális környezetvédelmi problémának. Ha a szélsőséges hőség gyakoribbá válik, a vállalati veszteségek összeadódhatnak, és makrogazdasági szinten is érzékelhető hatást okozhatnak.

A cégek alkalmazkodása egyelőre lassú

Az NBS szerint logikus lenne, hogy a vállalatok a növekvő hőkárra beruházásokkal reagáljanak, például hűtési rendszerekkel, korszerűbb gépekkel vagy a termelési folyamatok átszervezésével. A kutatás azonban azt mutatja, hogy ezt egyelőre csak a cégek kisebb része teszi. A gyakoribb reakció a költségek visszafogása és a nyári veszteségek rövid lejáratú hitelből történő áthidalása.

A jegybank konkrét irányokat is megnevez: javítani kell az alkalmazkodási technológiákhoz való hozzáférést, támogatni érdemes a hőhullámoknak ellenállóbb termelési folyamatokba történő beruházásokat, és célzott segítséget lehet indokoltnak tekinteni a leginkább veszélyeztetett ágazatok számára. Az NBS üzenete az, hogy a ma végrehajtott alkalmazkodási beruházás nagy valószínűséggel olcsóbb, mint a jövőbeni, tartós termelékenységi veszteség.

A lakásárak növekedése lassult, de továbbra is magas

A lakáspiacon 2026 második negyedévében lassult az áremelkedés. Az átlagos lakóingatlan-ár az előző negyedévhez képest 1,2 százalékkal nőtt, ami több mint két éve a leglassabb negyedéves ütem. Az átlagos négyzetméterár 36 euróval, 3041 euróra emelkedett. Éves alapon az árak 9,5 százalékkal voltak magasabbak, vagyis a lassulás ellenére még mindig jelentős a drágulás.

Lakáspiaci mutató	II. negyedévi adat	Értelmezés
Átlagos lakóingatlan-ár	3041 EUR/m²; +1,2 % negyedéves; +9,5 % éves	A növekedés több mint két éve a leglassabb negyedéves ütemre váltott.
Lakások	3430 EUR/m²; +1,6 % negyedéves; +10,2 % éves	A lakások továbbra is gyorsabban drágulnak a teljes piacnál.
Családi házak	2163 EUR/m²; +2,1 % negyedéves; +3,1 % éves	Az éves növekedés mérsékeltebb.
Új építésű ingatlanok	+2,9 % negyedéves	A negyedéves országos áremelkedés fő húzóereje.
Régebbi ingatlanok	+0,7 % negyedéves	Lényegesen lassabb drágulás.

Lakáspiaci mutató	II. negyedévi adat	Értelmezés
Hirdetések száma	+0,2 % éves; +13,5 % negyedéves	A negyedéves növekedést szezonális tényezők is erősítik.
Eperjesi kerület	Több mint -4 % negyedéves	Erős első negyedév után korrekció.
Kassai kerület	+4,2 % negyedéves	A leggyorsabb regionális drágulás.
Nyitrai kerület	+2,9 % negyedéves	Kiemelkedő növekedés, főként Nyitra város hatásával.
Nagyszombati kerület	+2,4 % negyedéves	A növekedés több járásból érkezett.

A területi különbségek tovább nőttek

A regionális adatok egyre kevésbé írhatók le egyetlen országos mutatóval. Az Eperjesi kerületben az első negyedévi rendkívül gyors drágulás után több mint 4 százalékos negyedéves korrekció következett. A Besztercebányai kerületben 1,3 százalékkal csökkentek az árak. Ezzel szemben a Kassai kerületben 4,2, a Nyitrai kerületben 2,9, a Nagyszombati kerületben 2,4 százalékos növekedés történt.

A lakáshitelezés beáramlása egyelőre nem lassult érdemben annak ellenére sem, hogy a kamatok kissé emelkedtek. Ez azt mutatja, hogy a keresleti oldal még nem tört meg. A lassuló árnövekedés ezért inkább a piac egyensúlyának fokozatos változását, nem pedig hirtelen lakáspiaci visszaesést jelez.

Összegzés

A hőhullámok gazdasági kockázata már jelen idejű. A leginkább kitett ágazatok nagy súlyt képviselnek a szlovák gazdaságban, miközben a vállalatok alkalmazkodási beruházásai még korlátozottak. A termelékenységi veszteség ezért évről évre nagyobb költséggé válhat, ha az alkalmazkodás nem gyorsul.

Források

1. Národná banka Slovenska: Slovenské firmy platia za horúčavy vysokú cenu. https://nbs.sk/aktuality/slovenske-firmy-platia-za-horucavy-vysoku-cenu/
2. Národná banka Slovenska: Rast cien bývania sa v polovici roka spomaľuje. https://nbs.sk/komentare/rast-cien-byvania-sa-v-polovici-roka-spomaluje/

7. Intézményi javaslatok és fejlesztési irányok

Bevezetés

Ebben a fejezetben azokat a fejlesztési vagy szakpolitikai irányokat foglalom össze, amelyeket az IFP, az NBS és a RRZ a felhasznált anyagokban kifejezetten megfogalmaz.

Az IFP javaslatai

Konkrét javaslatként az IFP egy működő korrekciós mechanizmust említ. Ha egy ország tartósan túl nagy lemaradást halmoz fel a hiány vagy az adósság csökkentésében, a korábban engedélyezett nettó kiadásnövekedést fokozatosan szigorítani lehetne. Az IFP egyben azt is hangsúlyozza, hogy a már eleve rugalmas szabályrendszer további és további kivételekkel történő lazítása nem jó válasz, mert ez a rendszer hitelességét már a működésének kezdeti időszakában gyengíti.

Az NBS javaslatai

Az NBS a hőhullámok vállalati hatásáról szóló kutatásban fogalmaz meg közvetlen fejlesztési irányokat. A jegybank szerint a vállalatok klímaállóságának a gazdaságpolitika részévé kell válnia, nem elég kizárólag a háztartások, városok és közösségi infrastruktúra alkalmazkodására összpontosítani. A vállalati veszteség már jelenleg is mérhető, és a szélsőséges hőség várható gyakoribbá válása miatt a késlekedés költsége emelkedik.

Az NBS három konkrét irányt nevez meg: jobb hozzáférést az alkalmazkodási technológiákhoz, a hőhullámoknak ellenállóbb termelési folyamatokba történő beruházások támogatását, valamint célzott segítséget a leginkább veszélyeztetett ágazatoknak. A bank értékelése szerint a ma végrehajtott alkalmazkodási beruházások nagy valószínűséggel olcsóbbak, mint a jövőben felhalmozódó termelékenységi veszteség.

A RRZ javaslatai

A RRZ augusztusi adósságelemzésének központi üzenete, hogy Szlovákia magas államadóssága csökkenti a jövőbeni válságokra adott költségvetési válasz lehetőségét. A bruttó államadósság 2025-ben a GDP 61,4 százaléka volt. A tanács szerint a korábbi évtizedek visszatérő problémája, hogy válságok idején az adósság gyorsan emelkedik, kedvezőbb időszakokban viszont nem történik elegendő konszolidáció és tartalékképzés. Emiatt egyre kisebb fiskális tér marad a következő sokk kezelésére.

A RRZ ezért hiteles konszolidációt és az elsődleges hiány aktív csökkentését tartja szükségesnek. A tanács értelmezésében a hiteles kiigazításnak közvetlen finanszírozási előnye is lehet: alacsonyabb kockázati feláron és kamatköltségen keresztül „osztalékot” fizet, miközben növeli a gazdaság sokkokkal szembeni ellenálló képességét és a költségvetési politika önállóságát.

A középtávú fiskális értékelésben a RRZ ennél részletesebb irányokat is megfogalmaz. A tanács nem tartja elegendőnek az uniós kiadási szabály formális teljesítését, mert a jelenlegi

beállítás mellett a szlovák adósság akkor is gyorsan nőhet. Emiatt ambiciózusabb hazai konszolidációs tervet sürget. A 2027-es cél eléréséhez a májusi értékelés szerint már akkor is 1,0 milliárd euró, a GDP 0,7 százalékának megfelelő további intézkedés hiányzott.

A RRZ azt is hangsúlyozza, hogy a konszolidáció halasztása világos stratégia nélkül növeli a későbbi kiigazítás költségét és bizonytalanságát. A magasabb hiány növeli az adósságot és a kamatkiadást, így később nagyobb és fájdalmasabb korrekcióra lehet szükség. Új, a geopolitikai kockázatokból közvetlenül nem következő kiadási programok a tanács szerint nem indokolhatják a hiánycél lazítását; ezeket teljes egészében megtakarításokkal kellene ellentételezni.

A RRZ a költségvetési átláthatóság javítását is fontosnak tartja. A középtávú értékelés kifogásolta, hogy a kormányzati anyagból hiányzott a változatlan politikák melletti teljes bevételi és kiadási pálya, ezért nem volt világos, mekkora és milyen szerkezetű intézkedésekkel kívánja a kormány elérni a célokat. A tanács korábbi 2026-os költségvetési értékelése emellett azt hangsúlyozta, hogy a további konszolidáció szerkezete lehetőleg minél kevésbé rontsa a növekedést, ne gyengítse a versenyképességet vagy a beruházási vonzerőt, és járjon együtt az elérhető uniós források intenzív felhasználásával.

Összegzés

A források alapján az intézmények nem egyetlen közös gazdaságpolitikai csomagot javasolnak. Az IFP az európai fiskális szabályok működőképességét és hitelességét kívánja erősíteni. Az NBS a vállalatok fizikai klímakockázatokhoz való alkalmazkodását sürgeti. A RRZ a magas adósság miatt hitelesebb, átláthatóbb és tartósabb költségvetési kiigazítást tart szükségesnek.

Intézmény	Kifejezetten megnevezett javaslat / irány	Cél
IFP	Korrekciós mechanizmus a nettó kiadási szabályban, ha a hiány- vagy adósságcsökkentés túlzottan elmarad.	A fiskális rugalmasság mellett is legyen tényleges adósság- és hiányfegyelem.
IFP	Ne bővüljön folyamatosan a kivételek köre a már rugalmas uniós szabályokban.	A szabályrendszer hitelességének megőrzése.
NBS	Jobb hozzáférés a klímaalkalmazkodási technológiákhoz.	A vállalatok hőhullámokkal szembeni ellenálló képességének javítása.

Intézmény	Kifejezetten megnevezett javaslat / irány	Cél
NBS	Beruházások támogatása hőállóbb termelési folyamatokba, célzott segítség a leginkább kitett ágazatoknak.	A jövőbeni termelékenységi és bevételi veszteség mérséklése.
RRZ	Hiteles konszolidáció és az elsődleges hiány aktív csökkentése; kedvezőbb időszakokban tartalékképzés.	Az adósság stabilizálása és a válságkezelési mozgástér növelése.
RRZ	Ambiciózusabb hazai konszolidációs terv az uniós minimumon túl.	A gyorsan növekvő adósság megfékezése.
RRZ	Új kiadások teljes ellentételezése megtakarítással, ha nem indokolják közvetlen geopolitikai kockázatok.	A hiánycélok felpuhításának elkerülése.
RRZ	Átlátható középtávú költségvetési pálya, konkrét intézkedések és változatlan politikai forgatókönyv közlése.	A kiszámíthatóság és ellenőrizhetőség javítása.
RRZ	A konszolidáció növekedési kárának mérséklése és az uniós források intenzív felhasználása.	A fiskális kiigazítás és a versenyképesség összehangolása.

Források

1. Inštitút finančnej politiky: Rozpočtový bič, ktorý neplieska. https://ifp.sk/rozpoctovy-bic-ktory-neplieska/
2. Národná banka Slovenska: Slovenské firmy platia za horúčavy vysokú cenu. https://nbs.sk/aktuality/slovenske-firmy-platia-za-horucavy-vysoku-cenu/

3. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Vysoký dlh ako zdroj zraniteľnosti (Fiškálny priestor Slovenska). https://www.rrz.sk/vysoky-dlh-ako-zdroj-zranitelnosti-fiskalny-priestor-slovenska/
4. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Strednodobý fiškálny výhľad na roky 2026 až 2028. https://www.rrz.sk/strednodoby-fiskalny-vyhlad-na-roky-2026-az-2028-hodnotenie-vyrocnej-spravy-o-pokroku-2026/
5. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Dodatok k hodnoteniu Rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028. https://www.rrz.sk/dodatok-k-hodnoteniu-rozpoctu-verejnej-spravy-na-roky-2026-az-2028/

Megvalósult
A Magyar Kormány
Támogatásával

Miniszterelnökség
Nemzetpolitikai Államtitkárság

Bethlen Gábor
Alap

PRO HUNGARICA
COMMUNITATE

Námestie sv. Štefana 296/6
Szent István tér 296/6
929 01 Dunajská Streda
Dunaszerdahely

www.prohuncom.sk